

Delårsrapport och ekonomisk prognos 2019 per den 31 augusti

Ärende

Helårsprognos för utbildningsnämnden per verksamhet år 2019.

Bildningsförvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att godkänna rapporten och sända den till kommunstyrelsen.

Förvaltningschefens kommentar till resultatet

Det ekonomiska resultatet visar på ett underskott. Det beror främst på högre kostnader för tilläggsbelopp och verksamhetsstöd för elever med behov av särskilt stöd, högre kostnader för särskola, vuxenutbildning samt betydligt lägre statsbidrag än budgeterat för maxtaxa och asylsökande. Positivt påverkar främst lägre prognostiserade kostnader för administration och inköp inom nämnd, förvaltning samt överskott på utbetald peng på grund av lägre volymer.

Verksamheterna inom utbildningsnämndens ansvarsområde visar fortsatt hög kvalitet. Detta bekräftas i såväl interna som externa mätningar och granskningar. Måluppfyllelsen är hög men det finns möjlighet till förbättringar inom vissa målområden. Elevernas betyg respektive meritvärde är de högsta eller bland de högsta i landet.

Nämndens ansvar och uppgifter

Utbildningsnämnden fullgör kommunens uppgifter som huvudman inom skolväsendet.

Utbildningsnämndens ansvarsområde omfattar utbildning från förskola till vuxenutbildning för folkbokförda i Danderyds kommun. Det innebär ansvar för

- resursfördelning genom barn- och elevpeng till verksamheter inom utbildningssystemet
- tillhandahållande av system för val av utbildningsplats
- bidrag för skolskjuts och särskilt stöd
- myndighetsutövning i enlighet med skollagen gällande skolplikt (grundskola) och kommunalt aktivitetsansvar (gymnasieskola)
- godkännande och tillsyn av fristående förskolor i Danderyd
- kvalitetsuppföljning av verksamheter i kommunen

Drift, ledning och styrning av förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola fullgörs av kommunstyrelsen för de kommunala

resultatenheterna och av utomstående företag enligt beställning av utbildningsnämnden.

Måluppfyllelse

Nedan rapporteras de mål som bedömts under perioden. Övriga mål rapporteras i verksamhetsberättelsen vid årets slut.

1. Hög kvalitet

Titel	Utfall	Mål	Bedömning
De vuxenstuderande uppnår goda resultat och är nöjda med verksamheten på skolan.			
<i>Godkända kursbetyg i grundläggande vuxenutbildning (minst)</i>	89 %	90 %	
Grundskolorna och gymnasieskolorna har studieresultat som vid varje jämförelse är av högsta nationella klass.			
Gymnasieutbildningen ger goda förutsättningar för vidare studier och kommande arbetsliv.			
Varje barn/elev i förskola, skola och fritidshem ges möjlighet att utifrån sina förutsättningar uppnå bästa möjliga kunskaps- och personlighetsutveckling i en stimulerande och trygg miljö.			

2. Stor valfrihet

Titel	Utfall	Mål	Bedömning
Föräldrar i Danderyd har möjlighet att välja barnomsorgsverksamhet där utbudet präglas av mångfald avseende pedagogisk inriktning samt omsorgs- och driftsform.			
Föräldrar i Danderyd har möjlighet att välja förskoleklass och grundskola där utbudet präglas av mångfald avseende pedagogisk inriktning och driftsform.			
Ungdomar i Danderyds kommun har möjlighet att välja gymnasieskola i såväl Danderyd som i övriga Sverige.			

3. Hög effektivitet

Titel	Utfall	Mål	Bedömning
I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser			

Analys av måluppfyllelse

Varje barn/elev i förskola, skola och fritidshem ges möjlighet att utifrån sina förutsättningar uppnå bästa möjliga kunskaps- och personlighetsutveckling i en stimulerande och trygg miljö.

Utbildningsnämnden bedömer att målet kommer att nås.

Förskolorna erbjuder en trygg stimulerande miljö vilket även märks i de enkäter där vårdnadshavarna svarar att de är nöjda med verksamheten och personalen samt att den är stimulerande för deras barn. Pedagogerna beskriver sin verksamhet som trygg och stimulerande. De förbättringsområden som lyfts fram i förskolornas kvalitetsdokument är behovet av att implementera förskolans reviderade läroplan (1 juli 2019).

I de fem Våga Visa observationer som gjorts under året lyfts det fram att det pedagogiska ledarskapet behöver stärkas och att barnen kan ges ett större inflytande i verksamheten. Utemiljöerna upplevs som stimulerande för barnen.

Grundskolorna levererar goda kunskapsresultat. Vårdnadshavare och elever är nöjda med verksamheten och ger lärare och fritidshemspersonal höga omdömen i den årliga enkäten.

Elevernas inflytande och ansvar över sitt eget lärande kan utvecklas mera då det är ett område som får lägre resultat i enkäten. Det är få elever och vårdnadshavare som anser att skolan är en otrygg miljö. Det förekommer kränkningar men skolorna hanterar dem för att förebygga nya. De kommunala skolorna genomför ett gemensamt arbete med elevhälsoplan som ska tydliggöra de rutiner som skolan har för att förebygga nya kränkningar, lösa konflikter samt ge stöd till elever som riskerar att inte klara målen. Elever med behov av särskilt stöd ska få det på varje skola. Skolorna kan ansöka om bidrag från kommunen för de barn som har ett omfattande behov av särskilt stöd och extraordinära insatser. Kraven på dokumentation vid ansökan har skärpts under läsåret.

Föräldrar i Danderyd har möjlighet att välja barnomsorgsverksamhet där utbudet präglas av mångfald avseende pedagogisk inriktning samt omsorgs- och driftsform

Utbildningsnämnden bedömer att målet kommer att nås. I kommunen finns ett stort utbud av förskoleplatser med olika pedagogiska inriktningar. Det var ett stort överskott på förskoleplatser i Djursholm. Till sommaren 2019 stängde förskolorna Baduhild och Norra Åsgård i Djursholm. Resultatet är att det nu är i stort sett fullt på alla förskolor. Det finns ett visst överskott på platser i Enebyberg och Stocksund. En pedagogisk omsorg upphörde i Danderyd. Det återstår nu två pedagogisk omsorg i Danderyd och ett i Djursholm. Utbudet har halverats sedan 2016. Opus Nordens musikskola skulle startat verksamhet i augusti 2019 men avstod då de hade för få sökande till sin verksamhet. Inga andra utförare har ansökt om att starta verksamhet i kommunen under året. De utförare som hört av

sig har avstått att ansöka då de fått information om befolkningsprognos samt nuvarande utbud.

Föräldrar i Danderyd har möjlighet att välja förskoleklass och grundskola där utbudet präglas av mångfald avseende pedagogisk inriktning och driftsform

Utbildningsnämnden bedömer att målet delvis är uppnått. För grundskolan är skolvalet en väsentlig del i arbetet med att erbjuda varje skolpliktigt barn en skolplats. De kommunala grundskolorna i Enebyberg, Stocksund och Västra Danderyd måste anpassa sitt utbud efter behovet eftersom det inte finns fristående skolor i dessa kommundelar. Det kan innebära att vårdnadshavare inte får sitt förstahandsval.

Till årskurs 4 är det ett flertal elever som väljer skolor med profil utanför Danderyd. Bland de vanligaste är musikprofil och engelsk profil.

De elever som är mottagna i särskola kan antingen gå integrerad i vanlig klass eller söka särskola i annan kommun. Den verksamhet inom grundsärskolan som finns i kommunen har inriktningen träningskola.

Ungdomar i Danderyds kommun har möjlighet att välja gymnasieskola i såväl Danderyd som i övriga Sverige

Utbildningsnämnden bedömer att målet kommer att nås. Genom samarbetet i Stockholms län med en gemensam gymnasiregion kan alla elever i länet välja skola i hela länet på samma villkor. Det ger eleverna i Danderyd tillgång till alla gymnasieprogram och ett stort antal inriktningar. Individuella program och gymnasiesärskola ingår inte i samarbetet utan där måste Danderyd göra överenskommelser med gymnasieskolor utanför kommunen. På Danderyds gymnasium finns språkinträdning samt ett program inom gymnasiesärskolan.

De vuxenstudierande uppnår goda resultat och är nöjda med verksamheten på skolan.

Utbildningsnämnden bedömer att målet inte kommer nås fullt ut. Eleverna är nöjda med undervisningen hos utföraren men andel godkända kursbetyg ligger något under målet. Vuxenutbildningen bedrivs under fyra separata perioder vilket innebär att resultaten kan komma att ändras.

I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Utbildningsnämnden bedömer att målet kommer nås.

Utbildningsnämndens budget överskrids framförallt beroende på kostnad för särskilt stöd och skolskjuts inom grundskola och särskola, ökat antal studerande på vuxenutbildningens SFI. Verksamheterna håller hög kvalitet och vårdnadshavare, elever och studerande är nöjda.

Personal

År: 2019 Period: Augusti Anställningsform: Samtliga anställningsformer

		Antal personer	Antal årsarbetare 2019	Antal årsarbetare 2018	Förändring
Månadsavlönade	Tillsvidare	13	13.0	15.0	-2.0
Månadsavlönade	Visstid	2	1.8	2.4	-0,6
Månadsavlönade	Samtliga Anställningsformer	14	14.8	17.4	-2.6
Timavlönade	Visstid			0.0	0.0
Timavlönade	Samtliga Anställningsformer			0.0	0.0

Omsättningen har varit hög inom förvaltningen och organisationen är i en förändringsfas. Antalet anställda har minskats jämfört med föregående år i syfte att kortsiktigt motverka årets prognostiserade underskott. Tjänsten som enhetschef för barn och elevhälsa är vakant, omfattningen på tjänsten som kvalitetscontroller förskola har dragits ned och en administratörstjänst är inte ersatt. En administrativ chef finns på plats från och med februari.

Ekonomi

	Utfall Jan - Aug 2019	Budget Jan - Aug 2019	Avvikelse Utf - Bud
INTÄKTER	43,3	50,5	-7,2
KOSTNADER	-649,9	-640,0	-9,9
Summa RR	-606,6	-589,5	-17,1

Nettokostnader per verksamhet

Ansvar	Utfall Jan - Aug 2019	Budget Jan - Aug 2019	Avvikelse Utf - Bud	Prognos 5 2019	Budget helår 2019	Avv Budget - Prognos 5
Nämnd och förvaltning	-8.7	-9.7	1.0	-13.6	-15.1	1.5
Förskola	-127.6	-120.4	-7.2	-182.4	-180.6	-1.8
Grundskola	-356.7	-348.9	-7.8	-528.7	-523.3	-5.4
Gymnasium	-93.0	-94.7	1.7	-142.4	-142.0	-0.3
Kommunal vuxenutbildning	-6.0	-4.5	-1.5	-8.4	-6.8	-1.6
Särskola	-11.8	-8.5	-3.3	-19.2	-12.8	-6.4
Övrig verksamhet	-2.8	-2.8	0.0	-3.9	-4.2	0.3
Summa Utbildningsnämnden	-606.6	-589.5	-17.1	-898.6	-884.8	-13.8

Utfall delåret januari-augusti 2019:

Utbildningsnämnden visar för delåret ett underskott mot budget på 17,1 mnkr.

Intäkterna understiger budget främst beroende på att statsbidraget för maxtaxan inom förskola och fritids samt statsbidraget för asylsökande inom gymnasiet varit för högt budgeterat 2019. Intäkterna har även reducerats med 1,7 mnkr som kan hänföras till 2018, då tidigare ansökningar för ersättning för asylsökande har fått avslag från Migrationsverket.

Kostnaderna överstiger budget främst beroende på högre kostnader för tilläggsbelopp och verksamhetsstöd för elever med behov av särskilt stöd. Även särskolans kostnader överstiger budget på grund av högre kostnad per elev samt fler elever än budgeterat. Besparingar inom tilläggsbelopp och verksamhetsstöd till förskolor och skolor med elever som har behov av särskilt stöd sker under andra halvåret 2019 utifrån ny resursfördelningsmodell för en hållbar ekonomi över tid.

Även kostnaderna för utbetald förskolepeng och skolpeng överstiger budget på grund av att antalet barn och elever är fler under vårterminen än höstterminen, medan budgeten varit jämnt periodiserad. Antalet gymnasieelever förväntas däremot öka under hösten jämfört med vårterminen.

Prognos helår 2019:

Utbildningsnämnden prognostiserar ett underskott på 13,8 mnkr för 2019. Underskottet beror främst på högre kostnader för tilläggsbelopp och verksamhetsstöd för elever med behov av särskilt stöd (5,8 mnkr mot budget), högre kostnader för särskola (5,9 mnkr mot budget), vuxenutbildning (1,6 mnkr mot budget) samt betydligt lägre statsbidrag än budgeterat för maxtaxa och asylsökande (6,5 mnkr varav 1,7 mnkr kan hänföras till 2018). Positivt påverkar främst lägre prognostiserade kostnader för administration och inköp inom nämnd, förvaltning (1,5 mnkr mot budget) samt överskott på utbetald peng p g a lägre volymer (3,2 mnkr mot budget).

Jämfört med föregående prognos ökar underskottet med 0,5 mnkr, främst på grund av ökade kostnader för kommunal vuxenutbildning (0,3 mnkr), för lågt budgeterade hyreskostnader för förvaltningen (0,4 mnkr) samt lägre intäkter för Barn- och elevhälsan (0,7 mnkr). Positivt påverkar överskott på utbetald peng som har varit lägre än prognos under juli och augusti (1,0 mnkr).

Nämnd och förvaltning samt övrig verksamhet

Vakanser inom förvaltningen, effektivisering av administration samt besparingsåtgärder i övrigt beräknas ge ett överskott jämfört med budget på 1,5 mnkr. Summan inkluderar uppskjuten implementering av nytt verksamhetssystem för skolan och minskad omfattning av kvalitetsredovisningsverktyget Våga visa. Förvaltningen belastas samtidigt av en högre lokalhyra än budgeterat.

Förskola

Förskola har haft större volymer än budgeterat under vårterminen 2019, vilket enligt såväl uppdaterad befolkningsprognos (nov 2018) samt analys av inskrivna barn kommer förändras till lägre volymer för höstterminen. Totalt på helåret prognostiseras förskola att göra ett underskott mot budget med 1,8 mnkr, vilket är en försämring jämfört med föregående prognos på grund av fler inskrivna barn samt större andel yngre barn. Verksamheten förskola är den verksamhet där underlaget för prognosen fortfarande kan förändras i hög omfattning beroende på antal barn som skrivs in under hösten. Många förskolor inom kommunen arbetar aktivt med att öka antalet inskrivna barn.

Prognosen för tilläggsbelopp och verksamhetsstöd för barn med behov av särskilt stöd gick med underskott första halvåret 2019 men prognostiseras hamna i nivå med budget efter vidtagna åtgärder.

Statsbidragen för maxtaxa och kvalitetssäkrande åtgärder inom förskolan var högt budgeterat och prognos är ett underskott på 2,0 mnkr mot budget.

Grundskola

Även grundskola påverkas av volymförändring under året, med färre elever under höstterminen än vårterminen. På helåret prognostiseras dock fler elever än vad

som budgeterats, vilket innebär att utbetald peng beräknas ge ett underskott på 0,5 mnkr mot budget.

Prognosen för tilläggsbelopp och verksamhetsstöd för andra halvåret 2019 ligger enligt budget för grundskola men underskottet från vårterminen bedöms påverka årsresultatet negativt med 4,3 mnkr jämfört med budget. Även prognosen för skolskjuts visar ett underskott på grund av fler elever som haft rätt till taxiresor, 0,6 mnkr jämfört med budget. Avtal med leverantör ses över, möjligheter till kommunala färdstätt genomlysas och beslutsprocessen tydliggörs.

Statsbidragen för maxtaxa inom grundskolan var högt budgeterat och prognosen är ett underskott på 1,0 mnkr mot budget.

Positivt påverkar en prognos på lägre kostnader för modersmålsundervisning på 0,9 mnkr mot budget.

Totalt på helåret prognostiseras grundskola att gå med ett underskott på 5,4 mnkr mot budget.

Gymnasium

Antalet elever i gymnasieskola har under vårterminen kraftigt understigit lagd budget, vilket har resulterat i lägre utbetald peng. Till höstterminen förväntas dock antalet gymnasieelever att öka, men avvikelsen på utbetald peng beräknas fortfarande bli positiv på helåret, 4,4 mnkr mot budget.

Prognosen för kostnader gällande tilläggsbelopp och verksamhetsstöd för elever med behov av särskilt stöd visar på ett underskott på 1,5 mnkr jämfört med budget. Budget var lågt satt i förhållande till antal elever med behov av särskilt stöd. Budget var satt utifrån utfall föregående år och det har under 2019 visat sig att antalet elever där skolan har rätt till tilläggsbelopp och verksamhetsstöd är större än tidigare känt eftersom skolor inte skickat in ansökningar.

Samtidigt belastas gymnasium av uteblivna statsbidrag från Migrationsverket för asylsökande samt att ersättningsgraden generellt blivit lägre, vilket påverkar helåret negativt med 3,0 mnkr (varav 1,2 mnkr kan hänföras till 2018).

Totalt för helåret prognostiseras ett underskott mot budget på 0,3 mnkr för Gymnasium.

Kommunal vuxenutbildning

För vuxenutbildningen prognostiseras ett underskott på 1,6 mnkr mot budget. Den totala avvikelsen enligt uppdaterat underlag från KCNO är ett underskott om 2,3 mnkr. Underskottet reduceras av att statsbidrag för SFI-studenter bedöms bli högre än budget. Underskottet är främst drivet av SFI och grundläggande vuxenutbildning. Rättighetslagstiftningen gäller fullt ut vid antagning och antalet sökande med rätt till studier är fler än budgeterat och ligger utanför nämndens påverkansmöjlighet.

Bildningsförvaltningen

Datum

2019-09-20

Diarienummer

UN 2019/0529

Henning Törner

Utbildningsnämnden 2019-10-02

Särskola

Helårsprognosen för särskola är ett underskott på 6,4 mnkr jämfört med budget. 0,5 mnkr av avvikelsen kan härledas till avslag på ansökan för statsbidrag hos Migrationsverket (intäkt tagen 2018). Prognosen innehåller viss osäkerhet då det finns elever under utredning som kan påverka utfallet redan 2019. Budget var mycket lågt satt och elevantalet har ökat samtidigt som behoven varit större än budgeterat. Detta är en egen skolform där elevantalet har ökat då fler elever blivit utredda och inskrivna. En stor andel av särskoleeleverna går i skolor utanför kommunen.

Att se hur särskolan bäst organiseras för en bra och effektiv styrning ingår i uppdraget till bildningsförvaltningen från utbildningsnämnden, ett uppdrag som kommer att redovisas vid utbildningsnämndens sammanträde i oktober 2019. Inom bildningsförvaltningen pågår också arbete med att säkra ett mer rättvisande budgetunderlag för särskolan inför kommande år.

Investeringar

Utbildningsnämnden har inga investeringar.

Intern kontroll

Intern kontroll har genomförts enligt följande:

Stickprovskontroll är gjord på fakturor som avser utbildning, resor samt extern och intern representation. Resultatet anses vara godkänt.

Kontroll att beslutsattestant inte attesterar sina egna kostnader är gjord och ingen avvikelse är funnen.

Uppföljning av de mest centrala avtalen inom nämnden har skett löpande.

Inga avvikelser har upptäckts gällande reglementet för mutor och bestickning. Bisysslor anmäls och godkänns vid nyanställning.

Kent Henningson
T f bildningsdirektör

Henning Törner
Administrativ chef

Expedieras

Kommunstyrelsen